

OBRAZLOŽENJE
Prijedloga odluke o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak sadržan je u članku 19.a stavku 1. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22 i 114/23; u daljnjem tekstu: Zakon) koji propisuje da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom određuje visinu poreznih stopa za plaćanje godišnjeg poreza na dohodak. Nadalje, temelj za odluke je i članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22) kojim je propisano da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Hrvatski sabor donio je na sjednici 28. rujna 2023. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 114/23) kojim je, između ostalog, dana ovlast jedinicama lokalne samouprave da samostalno svojim odlukama određuju visine poreznih stopa za plaćanje godišnjeg poreza na dohodak.

Člankom 19.a Zakona o porezu na dohodak propisano je da Grad Zagreb može odlukom propisati nižu stopu za plaćanje poreza na dohodak u granicama od 15% do 23,60% te višu stopu u granicama od 25% do 35,40%.

S obzirom da je donošenjem Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima (Narodne novine 114/23) ukinut prirez porezu na dohodak, predlaže se utvrđivanje niže porezne stope od 23,60% na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura te više porezne stope od 35,40% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura, što bi omogućilo zadržavanje dosadašnje razine prihoda koji su tijekom prethodnih godina ostvarivani od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

To je nužnost i realnost za sve one usluge koje Grad financira iz ovih prihoda što uključuje i javni prijevoz, kazališta i muzeje, domove za starije osobe i zdravstvene ustanove, u državi najjeftiniju cijenu predškolskog odgoja, ali i sufinanciranje cijene u privatnim i vjerskim vrtićima, produženi boravak u osnovnim školama, besplatne udžbenike za učenike srednjih škola, besplatne radne bilježnice za učenike osnovnih škola, najviše stipendije u državi za razne kategorije korisnika, pomoć umirovljenicima i druge naknade i pomoći sukladno gradskoj Odluci o socijalnoj skrbi i cijeli niz drugih usluga koje drugi gradovi u Republici Hrvatskoj ne financiraju ili nemaju uopće ili nemaju u tolikom opsegu. Sve to zahtjeva novčana sredstva, bilo ona koja se prikupe iz poreznih prihoda ili ona koja građani moraju platiti za izvršene usluge.

Zato je Grad Zagreb odlučio sredstva koja ovom poreznom reformom gubi (a radi se o 2 mjesečna prihoda Grada Zagreba) u jednom dijelu nadoknaditi na ovaj način, što je u konačnici zakonodavac predvidio kao nužnost pa je Zakonom omogućeno da se prirez kompenzira višim stopama poreza.

Grad Zagreb smatra pravednijim da oni koji imaju više izdvajaju više, a ne da cijene usluga poskupe za sve, odnosno za one koji imaju najniže plaće i mirovine jednako kao i za one s najvišim primanjima.

Iako se može čuti teza da će Grad Zagreb zakinuti građane za povećanje neto plaća, ističe se kako ovim prijedlogom Odluke nikome u Gradu Zagrebu plaća neće biti manja. Građani će, povećanjem poreza na Zakonom dozvoljenu maksimalnu visinu, dobiti veće plaće zbog drugih izmjena koje su Zakonom predviđene (a to je dizanje osnovice osobnog odbitka s 530 na 560 eura, povećanje iznosa osobnih odbitaka za uzdržavane članove obitelji te podizanje praga za primjenu više stope poreza na dohodak s 47.780 na 50.400 eura).

Uz ovom Odlukom predložene stope poreza na dohodak građani koji su do sada primjerice imali neto plaću cca 1.300 eura (što je prosječna plaća u Gradu Zagrebu), s npr. dodatnom olakšicom jednog djeteta su plaćali oko 165 eura poreza i prireza od čega je prirez bio 25 eura. Sada kada se ukida prirez i diže stopa poreza na dohodak sukladno predloženom, taj isti građanin neće više plaćati oko 165 eura već oko 145 eura dakle za 20-tak eura manje za koliko bi mu se trebala povećati i mjesečna neto plaća.

Na temelju spomenutog, predlaže se donošenje Odluke o visini poreznih stopa godišnjeg poreza na dohodak .

Prijedlog odluke je bio na internetskom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 11. listopada do 10. studenoga 2023.

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje ove Odluke nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2024.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREDBA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. utvrđeno je što se uređuje Odlukom.

Člankom 2. propisana je niža stopa od 23,60% te viša stopa od 35,40% za plaćanje godišnjeg poreza na dohodak.

Člankom 3. propisano je da će Odluka biti objavljena u Službenom glasniku Grada Zagreba što je sukladno članku 119. stavku 1. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) koji propisuje da se odluke i drugi opći akti objavljuju u Službenom Glasniku Grada Zagreba prije nego stupe na snagu, te u Narodnim novinama što je sukladno članku 19.a stavku 3. Zakona o porezu na dohodak koji propisuje, da se Odluka objavljuje u Narodnim novinama i da se odluka donosi najkasnije do kraja studenoga tekuće godine sa stupanjem na snagu 1. siječnja iduće godine.